

Asia: VN/3215/2021

Väliraportti: Vapaa!-Fri! -hanke vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi ikääntyvässä yhteiskunnassa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto Vapaa-Fri! -hankkeen väliraportista 6.5.2022

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki hyödyntää Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan lausuntoa Vapaa – Fri! -hankkeen väliraportista ja kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Luku 2.:

Valittu termi ”vapaaehtoistoiminta” on hyvä valinta. Sen sijaan: ”Nykyään vapaaehtoistoiminnalla korvataan osittain aiemmin hyvinvointivaltion ylläpitämiä julkisia palveluita” on ongelmallinen, oikeampi muotoilu voisi olla vaikkapa vapaaehtoistoiminnan tärkeä rooli julkisten palvelujen rinnalla.

Vapaaehtoistoiminnalle määritellyn rahallisen arvon suhteen täytyisi huomioida koronapandemian vaikutukset toimintaan.

Vapaaehtoistehtävistä käytettävissä esimerkeissä korostuvat sote-järjestöjen vapaaehtoistehtävät, vaikka suuri osa vapaaehtoistoiminnasta tapahtuu mm. liikunnan ja urheilun parissa. Vapaaehtoistoiminta edellyttää todella koordinaatiota ja johtamista. Alueellisesti tässä on merkittävä rooli myös verkostojärjestöillä, jotka voivat tukea vapaaehtoistoimintaa järjestäviä tahoja.

Luku 3.:

Käytössä on yleisesti käsite saavutettavasta vapaaehtoistoinnasta. ”Hankkeen sidosryhmät pitävätkin tärkeänä, että kunnilla ja muilla viranomaisilla olisi luotuna valmiit verkostot kansalaisyhteiskunnan kanssa myös kriisien hoitamisen näkökulmasta.” on tärkeä huomio.

Luku 5.:

Vapaaehtoistoinnin elinvoimaisuuden ja kansalaisten tasapuolisen kohtelun näkökulmasta tulee ratkaista vapaaehtoistoinnin vaikutukset työttömyysetuuksiin tavalla, joka mahdollistaa myös työttömien henkilöiden osallistumisen vapaaehtoistointaan. Ongelmana on pelotevaikutuksen lisäksi myös lainsäädäntö. Tarvitaan mahdollisesti lainsäädännön tason muutoksia, ja lisäksi ohjeistusta järjestö- ja työttömyysturva-ammattilaisille ja ymmärryksen lisäämistä näiden toimijoiden välillä.

Muita huomioita:

- On tarve selvennykselle sitä, mikä on OKM:n rooli vapaaehtoistehtäviä tarjoavien toimijoiden tukemisessa?
- Järjestöt kaipaavat apua ja tukea käytännön asioihin. Monet asiat aiheuttavat epäselvyyttä ja siksi eri järjestöissä toimitaan eri tavoin (esim. kulukorvaus -asiat vapaaehtoisille tai vapaaehtoisten kiittäminen).
- Vapaaehtoistointia tarjoavat myös muut kuin järjestöt (srk/kunnat).
- Työikäisten/työajalla tehtävä vapaaehtoistointia
- Hyvinvointialue muodostaa tulevaisuudessa tärkeän, uuden yhdyspinnan vapaaehtoistyöhön ja siihen liittyvään koordinaatioon.
- Lisäksi Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry esittää, että jatkossa yhdistyksiä koskevissa asioissa lausuntoja pyydetäisiin myös pieniltä yhdistyksiltä.

Sivonen Tiina
Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry

